

1. ماشومان بايد واکسين شي.

کووېډ-19 له هغو ممکنه خطرو څخه ډېر خطرناک دی چې کېدی شي له واکسينو څخه رامنځ ته شي. مور لاهم نه پوهیږو چې څنگه په کووېډ-19 اخته کېدل به په ماشومانو د زیات وخت لپاره اغیزه وکړي. ماشومان "د اوږدې مودې کووېډ" د نښو په اړه راپور ورکوي کوم چې په کووېډ باندې د اخته کېدو وروسته د څو هفتو لپاره د دوی په ورځني ژوند اغیزه کوي.¹ کووېډ-19 اوس په متحده ایالاتو کې د ماشومانو لپاره د مړینې له 10 اصلي لاملونو څخه گڼل کېږي، او 1/3 هغه بالغان چې په هسپتال کې داخل شوي دي جدي پاملرنې ته اړتیا لري.² د کووېډ-19 لپاره په هسپتال کې داخل شویو تقریباً 30% ماشومانو هیڅ ډول زړه ناروغي نه لرله.³

2. واکسين په بیره نه دي شوي.

ساینس پوهانو له یوې لسیزې را پدې خوا په دې تکنالوژۍ باندې کار کړی دی. د کووېډ-19 واکسينو لپاره د خونديتوب هېڅ اقدام له پامه نه دی غورځول شوی—یوازې سره پټۍ او بیروکراسي — او کلینیکي آزمویښت هم د نورو واکسينو په څېر له دې مرحلو تېرې شوي دي. د کلینیکي آزمویښت او ریښتیني نړۍ مطالعاتو معلومات ښيي چې واکسين خوندي او اغیزمن دي. ساینسپوهان په دې وتوانېدل چې دا واکسين ژر مطالعه کړي ځکه چې په سلگونو زره خلک د کلینیکي آزمویښت لپاره رضاکار شوي وو — د دې پر ځای چې د پوره شرکت کوونکو د موندلو لپاره د کلونو مودې انتظار وکړي.

3. خفیف یا متوسط جانبي عوارض عام دي.

ستاسو ماشوم کېدی شي له واکسينو وروسته خفیف یا متوسط جانبي عوارض ولري، لکه تبه، د عضلاتو درد، د سردرد، د ستړیا احساس، یا د تزریق د ساحې سوروالی. دا د واکسينو وروسته عمومي خبره ده او دا په دې معنی چې ستاسې بدن د مدافعي د غبرگون کار پیل کړی دی او د ناروغۍ سره مبارزه زده کوي. شدید جانبي عوارض او حساسیتي غبرگونونه ډېر لږ دي. ستاسو د کووېډ-19 له امله له خطر سره د ژوند د مخ کېدو د خطر کچه تر هغو ممکنه خطراتو ډېره لوړه ده چې کېدی شي د واکسينو د جانبي عوارضو له امله درته پیدا شي.

4. اوږدمهاله جانبي عوارض، لکه نه امېندواره کېدل یا د جنین سقط هېڅ امکان نه لري.

که تاسو د ټولو واکسينو تاریخ وگورئ، له واکسينو څخه نږدې هر اوږد مهاله جانبي عوارض د واکسينو کولو څخه وروسته په 6 ورځو کې رامنځته کېږي. له همدې امله FDA له کلینیکي آزمویښت وروسته، مخکې له دې چې د ایمرجنسی استعمال اختیار وکړي، لږ تر لږه د 60 ورځو انتظار غوښتنه کوي.

زرگونه ښځو د امېندوارۍ په وخت واکسين کړي دي او یا هم له واکسينو وروسته امېندوارې شوي دي. معلومات⁴ ښيي چې د کووېډ-19 واکسين د نه امېندواره کېدو، د جنین د سقط، یا په امېندوارۍ یا د ماشوم د زیږېدو په وخت ماشوم یا مور ته د ستونزو د پیدا کېدو سبب نه دي گرځېدلي. البته، مور گڼ شمېر امېندواره ښځې لیدلې دي چې د کووېډ-19 واکسين یې کړي دي او د وایروس له امله له جدي پیچلتیاوو او ستونزو سره مخ شوي دي.⁵

[/https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC7927578](https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC7927578) 1

[https://www.cdc.gov/mmwr/volumes/70/wr/mm7023e1.htm?s_cid=mm7023e1_w%20\[cdc.gov](https://www.cdc.gov/mmwr/volumes/70/wr/mm7023e1.htm?s_cid=mm7023e1_w%20[cdc.gov) 2

<https://yourlocalepidemiologist.substack.com/p/pediatric-vaccines-top-8-parental> 3

<https://www.acog.org/news/news-releases/2021/07/acog-smfm-recommend-covid-19-vaccination-for-pregnant-individuals> 4

<https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/vaccines/recommendations/pregnancy.html> 5

5. دا واکسین ډېر مؤثر دي.

کلینیکي آزمویڼو ښودلې چې د کووېډ-19 واکسین د 5-15 کلونو ترمنځ ماشومانو لپاره له وایروس څخه د خوندي پاتې کېدو لپاره 90-100% مؤثر دي.⁶ په کلینیکي آزمویڼو کې هیڅ ماشومانو د کووېډ-19 څخه جدي ناروغي نه ده ترلاسه کړې. واکسین د وایروس له ټولو قسمونو سره مبارزه کوي، نورو خلکو ته یې د انتقالیدو مخه نیسي⁷، او کېدای شي⁸ په هغو خلکو کې ښه والی رامنځته کړي چې د کووېډ-19 له اوږدمهاله تاثیراتو څخه ځورېږي. د واکسینو کول همدارنگه د کم شمېر خلکو لپاره چې له واکسینو وروسته یې د تېسټ پایله مثبت وي، ناروغي لنډوي او کمې کچې ته یې راولي.⁹

6. حتی، که ستاسو ماشوم له مخکې څخه هم په کووېډ-19 اخته شوی وي نو بیا هم هغه باید واکسین وکړي.

ستاسو ماشوم باید واکسین وکړي، حتی که هغوی مخکې د وایروس له امله سخت ناروغه شوي نه وي هم. څېړنې¹⁰ ښيي چې واکسین د بدن د طبیعي دفاعي سیستم په نسبت اوږدمهاله دفاعي سیستم جوړوي (په ناروغۍ باندې له اخته کېدو څخه دفاعي سیستم) او د وایروس د مختلفو ډولونو پر وړاندې بدن ساتي. واکسین ستاسو ماشوم په وایروس باندې له بیا اخته کېدو څخه خوندي ساتي.

7. د کووېډ-19 mRNA واکسینونه ستاسو ډي اېن اې نه بدلوي.

داسې شیان هم شتون لري چې mRNA واکسینونه یې نشي کولای¹¹

- mRNA ستاسو په ډي اېن اې کې بدلون نشي راوستلی
- mRNA حتی هغو حجرو ته نشي داخلېدلای چې هلته ډي اېن اې موقعیت لري (او هسته بلل کېږي)
- mRNA خپل ځان نشي بدلولی چې په ډي اېن اې شي

mRNA نازک دی او ستاسو په بدن کې ډیر ژر ماتېږي. دا اجزا ستاسو په بدن کې نه پاتې کېږي او په دوی کې د وایروس هیڅ ژوندي، کمزوري یا غیر ساري برخې شتون نلري چې کولی شي ستاسو په بدن کې پاتې شي او په ژوند کې وروسته ستونزې رامینځته کړي.¹²

<https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/vaccines/recommendations/children-teens.html> 6

<https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/science/science-briefs/fully-vaccinated-people.html> 7

<https://www.yalemedicine.org/news/vaccines-long-covid> 8

<https://www.cdc.gov/media/releases/2021/p0607-mrna-reduce-risks.html> 9

<https://yourlocalepidemiologist.substack.com/p/vaccine-for-5-11-year-olds-acip-cliff> 10

<https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/vaccines/different-vaccines/mrna.html> 11

<https://yourlocalepidemiologist.substack.com/p/pediatric-vaccines-top-8-parental> 12

